

Si det også der det betyr noe

Redaktøren skrev for noen nummer siden «Si det; der det høres og kan bli motsagt». Hun har mange gode poeng i denne lederen, selv om jeg personlig er skeptisk til anonyme innlegg. Men hvordan skal vi bruke dette videre i demokratiet? Tannmand spurte i en kommentar om vi hadde lært noe av helsenett. Jeg har lært mye de siste årene, spesielt gjennom jobben med IT. Saken er at jeg har lært mye om problemer, men ikke nok om løsninger. Løsninger på tekniske utfordringer er ikke alltid enkle, men man ser løsningen relativt raskt.

Informasjon har vært litt verre. Der er jeg på ingen måte i mål. Foreløpig står igjen vissheten om at det aldri kan informeres mye nok eller godt nok. Men hvor mye man faktisk skal informere, og hvordan, er jeg ikke sikker på. Her også er IT et godt eksempel. Det har vært skrevet mange artikler og holdt enda flere foredrag. Likevel har vi ikke klart å formidle at helsenett, informasjonssikkerhet, teknologisk utvikling og HELFO-kravet er forskjellige ting, selv om de er nært beslektet. Jeg blir fortsatt møtt av tannleger som hevder at de måtte kjøpe nye PCer på grunn av helsenett, når det var journalprogrammet som krevde det. Og andre som hevder at Norm for informasjonssikkerhet er knyttet til tilkoblingen til helsenettet, når denne snarere er en forutsetning for å drive helsevirksomhet.

Det var heller ikke det som var hovedpoenget i denne artikkelen. Det jeg aller helst vil diskutere er foreningsdemokratiet. IT og helsenettet egner seg godt som eksempel også her. Å jobbe for en tilknytning til helsenettet er vedtatt på minst to representantskap. De tillitsvalgte er informert på flere forum og temaet er tatt opp på flere landsmøter. I tillegg har det alltid vært enstemmighet i hovedstyret. Selvfølgelig har det vært diskusjon,

men man har samlet seg til slutt. Vil bare gjøre oppmerksom på at dette gjelder satsingen på mulighet for tilknytning til helsenettet og utarbeidelse av hjelp til informasjonssikkerhet. HELFO-kravet har vi aldri likt, ingen liker krav. Men når det først kom ble man enig om å utvikle best mulig løsninger, samtidig som man jobbet for størst mulig unntak.

Når resultatet forelå kom misnøyen til overflaten. Det er greit. Det er lov å si at de som har tatt avgjørelsene har fått til dårlige løsninger. Men samtidig kom det to krav, og nå håper jeg leserne kan slippe IT-saken og bli prinsipielle. Det ene kravet var at man umiddelbart skulle endre politikk. Det andre var at man skulle ha valgt en annen politikk. Det siste kravet kan selvfølgelig sees som etterpåklokskap, men flere ga inntrykk av å være overrasket og å føle seg overkjørt. Da blir mitt spørsmål: Hvordan skulle beslutningene vært forankret? Er ikke en beslutningsrekke via informasjon i Tidende, på landsmøtet og forum, så beslutninger i lokalforeningenes generalforsamlinger, representantskapet og til slutt hovedstyret tilstrekkelig? Hva er da tilstrekkelig?

Så til den første: Vi burde endre politikk umiddelbart. Hovedstyret har selvfølgelig som valgte en del fullmakter. Om vi kunne endret et direkte representantskapsvedtak ligger i det minste i grenseland, og ville kreve meget gode grunner, men hvis forutsetningene var endret så kanskje. Innlegg eller kommentarer i Tidende hvor forfatteren enkelte ganger hevdet å snakke på vegne av alle tannleger kan ikke være nok til å endre politikk på tvers av både hovedstyrets og representantskapets vedtak. Hvordan kan vi bygge opp et system for endring av politikk på grunnlag av «grasrottopp-rør»? Og vil det bety at representantskapet har utspilt sin rolle?

Nå burde jeg kanskje slutte og håpe at noen gir de gode svar, men nei. Jeg fortsetter. Representantskapet har fortsatt en funksjon som valg- og vedtaksorgan. I tillegg har vi fått et ledermøte som er en god arena for å skape politikk. Men ikke alle saker kan vente, og som samfunnet forøvrig forventer tannlegene raskere kommunikasjonsveier. Nettet er i det minste en mulighet for diskusjon og å lodde stemninger. Men det er tvilsomt om det er modent som beslutningsorgan. Tidende har åpnet en kommentarmulighet, men denne har to svakheter.

Den første er at alle kommentarer må relatere seg til en skriftlig artikkel. Det begrenser det enkelte medlems mulighet for å starte en sak, da må det i så fall først skrives en artikkel. Altså en forsinkelse, og en terskel for mange.

Anonymiteten er den andre store svakheten. Det er flere problemer med anonymiteten. Formen enkelte innlegg får er et poeng, f.eks. et av innleggene som var rette mot prof. Rykke har klart preg av mobbing. Et innlegg som burde vært stoppet og som neppe ville vært skrevet hvis det måtte skje under fullt navn. Mange hevder at det er bedre at meningene kommer frem i lyset, uansett. Er det virkelig slik? Skrevet under fullt navn kan derimot den som skriver bli en talsmann for flere, og kanskje velges. I tillegg er det en fordel at ytringen kan settes i en kontekst. Kan den som skriver ha andre interesser? Slik det er nå har vi ingen mulighet for å se om innskrivningen engang er tannlege.

Og hvorfor skrive anonymt? Det burde ikke være skam over sitt innlegg, da burde man ikke skrevet. Frykt for «de høye herrer» har vært nevnt, jeg regner med at jeg er inkludert i denne beskrivelsen. Men jeg forstår ikke frykten. Hvilke straff skulle «de høye herrer» kunne gi? Vi står allerede frem med hud og hår selv, enkelte gan-

ger til spott og spe. Andre ganger kanskje til ære. Selvfølgelig motsier vi debattantene iblant, kanskje til og med ofte. Jeg har for min del som regel lange prosesser og (i mitt hode) gode begrunnelser bak det jeg står for. Uenighet betyr ikke at man ikke respekterer andres meninger. Men å respektere andres meninger kan heller ikke være det samme som en forpliktelse til å være enig. Hvis vi får til en bedre debatt, og gjerne tidligere i prosessene, vil medlemmene lettere kunne påvirke. Og til sist en ting om de høye herrer. De som leder foreningen er

vanlige tannleger, valgt av medlemmene.

Jeg tror vi må utvikle oss videre. Skriftlige innlegg i Tidende, enkelte forum og representantskapene er ikke tilstrekkelig for å forankre politikk i medlemsmassen. Og det kommer ganske sikkert flere utfordringer i årene som kommer. Men foreløpig er vi nok ikke modne for å bruke nettet i de gode debatter, ikke minst fordi vi mangler et godt forum. Dette innlegget er et forsøk på å få medlemmene med tidlig, i det minste i min tankeprosess. Bruk kommentarfeltet, helst under fullt

navn, til innspill om hvordan NTFs ledelse skal lytte til sine medlemmer i fremtiden.

Men inntil fremtiden kommer må oppfordringen være både enkel og klar: Si din mening der den betyr noe! På lokalforeningens generalforsamling. Og på representantskapet hvis du blir valgt til å representere din lokalforening.

Jørn André Jørgensen
jornandre@tannlege-jorgensen.com